

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56
Imaneq 33, 6.-7. etage
Postboks 20
3900 Nuuk

Telefon +299 321511
Telefax +299 322711
www.deloitte.dk

Mittarfeqarfíit

**2018-imi ukiumut naatsorsuutinut kuk-
kunersiuisut oqaaseqaataat**

Imarisai

	<u>Qupp.</u>
1. Ukiut naatsorsuutit kukkunersiorneqarnerat	314
1.1 Ukiut naatsorsuutit	314
1.2 Aarlerinaatit nalilernerat kukkunersiuinermilu periuseq	314
1.3 Suleriaatsinik suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsinik kukkunersiuineq	315
1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutinik naliliinermi pissutsit pingaarutillit	317
2. Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit	320
2.1 Angusat nalunaarsornerat	320
2.2 Oqimaaqatigiissitsineq	322
3. Inatsisit atuutsinneqarnerannik aamma ingerlatsinermik kukkuner-siuinerit	326
4. Paasissutissat allat	327
4.1 Aqutsisut naatsorsuutinut nalunaarutaat kiisalu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut	327
4.2 Naatsorsuuserinermik inatsimmik malinninneq	327
4.3 Siunnersuinermik ikuunnermillu suliat	327
5. Kukkunersiuinermik ingerlanneqartumik naliliineq	328
5.1 Kukkunersiuinermik ingerlanneqartumik naliliineq	328
6. Kukkunersiuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffit agguataarnerat	328
7. Uppernarsaaneq	328

2018-imi ukiumut naatsorsuutinut kukkunersiusut oqaaseqaataat

1. Ukiumut naatsorsuutit kukkunersiorneqarnerat

1.1 Ukiumut naatsorsuutit

Mittarfeqarfinni ukiumut 2018-imut naatsorsuutit aqutsisunit saqqummiunneqartut kukkunersiornerat naammassivarput. Ukiumut naatsorsuutit ima inerneqarput:

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Angusat	(26.246)	(37.732)
Pigisat nalillit	1.481.182	1.508.060
Nammineq aningaasaatit	1.344.308	1.373.481

1.2 Aarlerinaatit nalilernerat kukkunersiuinermilu periuseq

Kukkunersiuneq ingerlanneqarpoq uagutsinnit kukkunersiuinermut siunnerfilik suliarineqartoq aallaavigalugu. Kukkunersiuinermik periutsikkut qulakkeerneqassaaq niuernikkut allaffissornikkullu ingerlatat ajunaarutaasinnaasut ukiumut naatsorsuutinut sunniuteqarsinnaasut misisoqqissaarnissaat.

Suliffeqarfimmik aqutsisunik oqaloqateqartarnerput aamma suliffeqarfiup suliaanik sammisaannillu ilisimasaqarnerput aallaavigalugit, 2018-imi kukkunersiuinermik pilersaarusiornitsinni ingerlatsinitsinnilu naatsorsuutini kukkunernik malunnaatilinnik pilersitsisinnaasut aarlerinaatit tulliuttut maluginarpavut:

- Sanaartukkatigut pigisat nalingannik inissiineq, tassunga ilanngullugu nalikilliliinissamut pisariaqartitsinerup nalilersorneqarnera
- Ilaasunut mittarfeqarnermullu akitsuutit katarsornerat akiligassiissutiginerallu

Taakkuttaaq aallaavigalugit naatsorsuutini immikkoortut suliassaqrifillu makku kukkunersiuinermi sukumiisumik sammineqarput:

- Pigisat tigussaasut
- Nioqqutissat uninngasuutigineqartut
- Tuniniaanermit pissat
- Akissarsianut akissaasersuutinullu aningaasartuutit
- Pisiniartarfinnut akiitsut

Sammisani allani ukiumut naatsorsuutini kukkusqarsinnaanera nalinginnaasutut nalilerneqarpoq taamaattumik kukkunersiuneq annikinnerusimalluni.

1.3 Suleriaatsinik suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsinik kukkunersiuineq

Kukkunersiuinermi ingerlatsivimmi nalunaarsueriaatsit, suleriaatsit suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsit isumannaatsumik ingerlanneqarnerat aamma nalilerneqarput. Taassuma siunertaraa, ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermi tunngaviit eqqortuunerat, uppermassuseqarnerat aamma piffissaq eqqorlugu naatsorsuuserinermik ingerlatsisoqartarnera qulakkeerneqarnerat.

Suliffeqarfimmilu suleriaatsini nakkutilleeriaatsinilu atorneqartuni immikkut aarlerinaataasinnaasut makkuusut nalilerpavut:

- Aningaasat tigoriaannaat
- Akissarsiat akissaatersuutillu allaffisornermi suliarineqarnerat
- Akiligassiineq aamma akiitsulinnut malitseqartitsineq
- Aningaasartuutinik naatsorsuuserineq aamma pisiniartarfinnut akiitsut naligiissinnerat
- Sanaartornermut aningaasaliinerit Namminersorlutik Oqartussat sanaartugassanut aningaasalis-sutaannit taperneqartut

1.3.1 IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut

Kukkunersiuinermut atatillugu ingerlatsivimmi it-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut misissorpavut.

IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut tassaapput, ingerlatsivimmi it-mik atortuni pingaarnerni nakkutilliinerit aqutsisunit pilersinneqarsimasut, it-mik atuineq nakkutigilluakkamik aamma isumannaatsumik ingerlasinnaanera siunertaralugu, taamaaliornikkuttaaq it-mik tunngaveqarluni niuernikkut ingerlatseriaatsini paasissutissanik passussineq uppermassusilik tapersorsorneqarsinnaaqquullugu.

Nakkutilliitsinni maluginiarparput atuuffinnik immikkoortitsinerup annermik ukkatarineqarnissaanik pisariaqartitsineqartoq. Atuuffimmik naammattumik immikkoortitsisinnaannginnej atuisunut pisinnaatissuteqartunut aarlerinaammik nassataqartitsivoq, suliamut atatillugu pisariaqartitsinerit sinnerlugit pisinnaatitaasut aaqqissuussami iliutsinik siunertaanngitsunik iliuuseqarsinnaapput ingerlatsiviup pisariaqartitaanut naapertuitinngitsunik.

Aaqqissuussat Axapta aamma Lessor misissorneqartariaqarput aamma taakkunani inissitsiterinerni atuuffimmik immikkoortitsineq toqqisisimanartoq pilersinneqarsimanersoq paasiniarlugit.

Isersinnaasunik aqutsineq (atusunik pilersitsineq aamma pisinnaatissuttinik tunniussineq) aningaa-saqarnermik immikkoortortap avataani inissinneqartariaqarpoq.

Aamma paasivarput atuisunik allaffisornermik periusissanik nukittunerusunik pilersitsisoqarnissaanik pisariaqartitsineqartoq. Allaffisorneq, nakkutilliineq aamma aaqqissuussanut isissutinik, paasissu-

tissanut aamma it-mik nukissanut allanut periusissiat amigaataasut imaluunniit sanngiitsut, tamakku-nunnga pisinnaatitsissuteqarani isersinnaanermut aarlerinaammik qaffassaapput taamaaliornikkullu aarlerinaateqartillugu it-mik isumannaallisaaneq ingerlatsiviup pisariaqartitsineranut naaper-tuutinngitsoq.

Aaqqissuussanut suliaqarfinnullu piffissakkutaartumik isissutissanik pisinnaatitsissutinillu nalileeq-qittarneq minnerpaamik ukiumoortumik ingerlanneqartariaqarpoq pisortatigoortumillu uppernar-sarneqarluni.

Atorfimmit soraartoqarneranut imaluunniit suliassaqarfimmut allamut nikinnermi piffissaatillugu Lessorimi atuisunik atorunnaarsitsineq nukittorsartariaqarpoq.

Allanngortitsinernik ingerlatsinernik aqtsinermi atuuffinnik naammanngitsumik immikkoortitsis-in-naannginnerup nassataanik aarlerinaatit qaffattarput pisortatigoortumik change management procedure/allanngortitsinernik aqtsinermi najoqqutassaq malinneqartinnagu, aamma tassunga atotorissaarutit atorneqarsinnaajunnaarsillugit imaluunniit ungasinnerusumi aserfallatsaaliinermik aamma ikiorneqarnermik ingerlatsiffigineqarsinnaajunnaartarput ingerlatsiviup pisariaqartitsinera naapertorlugu.

Innersuussutigaarput, pilersitsinermik suliassaqarfinni tunisassiornermik ingerlatsisunut ineriartitsinermik suliallit (suliffeqarfiup iluani taamatullu avataani ineriartitsinermik suliallit), aallaavittut umerussamut isisummik taamaallaat tunineqartarnissaat. Nalinginnaanngitsumik tamanna naammassangikkaluarpal tapiliutitut nakkutilliinernik pilersitsisoqassaaq, aalajangersakkanik amerlassusilinnik nakkutilliinernik ingerlatsisoqartarluni pilersitsinermik suliassaqarfimmi allannguutit misiligarneqareersut akuerisaasullu kisimik ingerlanneqartaqqullugit (ass. Suliamut isernerit aamma isertunik piffissakkutaartumik misissuinerit).

1.3.2 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq

Kukkunersiuinermik pilersaarusiornitsinnut atatillugu ingerlatsivimmi qullersaqarfik peqquserlut-toqarsinnaanera pillugu apeqquteqarfigaarput.

Qullersaqarfip ilisimatippaatigut namminneq naliliinertik naapertorlugu peqquserlutto-qarsimasinnaanera qularnartoq ingerlatsivik pitsaasumik nakkutilleeriaaseqarmat, ukiumut naatsorsuutit kukkunernik malunnaatilinnik imaqarsinnaanerannik pinngitsoortitsisunik, taassumalu iluani naatsorsuinermi uukapaatitsiniarluni suliffeqarfiullu pigisaannik atornerluiniarluni kukkusumik paassisstissiinerup pinngitsoornissaamik qulakteerisoqartartoq.

Qullersaqarfik aamma nalunaarpoq peqquserlunniarnernik ilisimasaqaratik imaluunniit peqquserlussimasinnaasunik maannakkut misissuinerik ingerlatsisoqanngitsoq. Kukkunersiuinitsinni

peqquserlunniarnerup kingunerisinhaasaanik naatsorsuutini kukkunernik nassaarsimannginnerput nalunaarutigaarput.

1.3.3 Mittarfeqarfiiit aamma naalakkersuisoqarfiiup akornanni ataatsimiittarnerit

Kukkunersiusutut iliuusitta ilaattut Mittarfeqarfiiit aamma naalakkersuisoqarfiiup akornanni ataatsimiinnerit ingerlanneqarsimasut misissorsimavagut. Taamaattoq ukiumut kukkunersiuinermut atatillugu paasivarput ataatsimiinnernit taakkunannga imaqarnilianik suliaqartoqarsimanngitsoq. Innersuussutigissavarput siunissami ataatsimiinnernit taamaattunik pisortatigoortumik imaqarnilianik suliaqartoqartaqqullugu, ataatsimiinnerni aalajangiiniusinnaasut uppersaateqarsinnaaqquullugu.

1.4 Ukiunoortumik naatsorsuutinik naliliinermi pissutsit pingaarutillit

Kukkunersiuinermi pissutsit pingaarutillit nalilerneranni aqutsisut ukiumut nalunaarummik naliliinerannut immikkut taasassaqarpoq.

1.4.1 Suleriaatsit aamma namminerisamik nakkutilliinerit

Suleriaatsit aamma namminerisamik nakkutilliinerit ilaatigut siunertaraat, kukkunerit amigaatillu piaarinaatsoornikkut piaaraluniluunniit iliuuserisat pinngitsoortinnissaannut qulakkeerinnissalluni, ilaatigut sulisut tapersersorumallugit – taakkununnga minnerunngitsumik sulisut nutaat ilanngullugit – allaffisornermik suliassanik ingerlatsineranni.

2016-imi innersuussutigaarput ERP-mik aaqqissuussamik nutaamik atulersitsinermut atatillugu nakkutilliinerit pisariaqartut pilersinneqarnissaat pingartinneqartariaqartoq, soorlu nakkutilliinermut illersorneqarsinnaasumut tapertaasussanik pisinnaassutsimik aamma piginnaasanik pisariaqartunik pissarsiniarnissaq pingartinneqaaqqullugu.

Tassunga atatillugu allaffisornermi ingerlatseriaatsit aamma nammineq nakkutilliinermk ingerlatseriaatsit arlalippassuit allaaserisatut sularineqarsimapput.

Taamaattoq kukkunersiuinermi paasivarput, nakkutilliinerit tamakkua arlalippassuit ingerlanneqarsimanngitsut – imaluunniit naammaginartumik pitsaassusilimmik ingerlanneqarsimanngitsut – ukiup ingerlanerani aamma ukiup suliffiusup naammassineqarneranut atatillugu.

Tamatuma saniatigut paasinarpooq, nakkutilliinermk ingerlatsinerup nakkutigineqarnera naammasimmanngitsoq.

Naatsorsuutinik suliaqarnermi atugassat pitsaassusiannik ingerlaavartumik qulakkeerinninnerup amigaataanerata kingunera, ukiumut naatsorsuutit naammassineqarneranni suliffeqarfimmi annermk

sulisariaqarneq, nakkutilliilluni suliassat ilarparujussui piffissamut sivisunermut attuumassuteqarmata, ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik nakkutilliinernik suliaqartarnikkut pinngitsoorneqarsinnaasunik.

Aamma isumaqarpoq uagut kukkunersiuinermik ingerlatsinerput suliassaqarfinni tamaginni misileraalluni misissuinernik tunngaveqartissinnaanngikkipput, kisianni inissitsitikkat ataasiakkaat misileraaffigalugit ingerlatsi-sariaqarluta, sulinermik ilungersunarnerusumik kinguneqartumik.

1.4.2 ETOPS-inik ammaanernut atatillugu isertitat

Isumannaallisaanermik piumasaqaat pissutigalugu timmisartuutileqatigiiffiit marlunnik motoorilinnik ingerlatsisut timmisartuussinerminkut atatillugu ajornartoornermi mittarfimmik nalunaaruteqartussaatitaapput. Mittarfeqarfiit ammasarfisa nalinginnaasut avataatigut ajornartoornermi mittarfittut nalunaarutigineqartillugu timmisartuutileqatigiiffik ammaaneq pillugu akiligassinneqarsinnaavoq. Mittarfeqarfiit Globalogimik isumaqatigiissuteqarsimavoq, taanna timmisartuutileqatigiiffiit angalanermut pilersaarutaanni paassisutissanik pissarsiniarnermut immikkut piginnaasaqarpoq, tassunga ilanggullugit ajunaalernermi mittarfittut atugaasartut pillugit, taakkua ajunaalernermi mittarfimmik atuinerat tunuliaqtalaralugu Mittarfeqarfiit sinnerlugit timmisartuutileqatigiiffimmut ETOPS-imut ammaanermi akitsuutinik akiliuteqaqqusissutinik suliaqartarpuit.

Mittarfeqarfiit IT-mik akitsuutinik akiliuteqaqqusissutinut aaqqissuussamik nutaamik – Airport 2010 - atugaqalernerisa kingorna, ingerlatsivik nammineerluni akiliuteqaqqusissutinik ingerlassanik nakkutilliinermik suliaqarsinnaalerpoq. Taassuma kinguneranik Globalogip akitsuutinik akileeeqqusissutaasa aamma Mittarfiit akitsuutinik akileeeqqusissutaasa akornanni nikingassutit paasineqarput. Nikingassutit naatsorsuutini kukkusumik paassisutissiinermik malunnaatilimmik nassataqanngillat, kisianni aqutsisunut innersuussutigaarput, siunissami Globalogip aamma Airport 2020-p akornanni akiligassiissutit aamma naatsorsuuserinerup ataqatigiinnerat qulakkeeqqullugu akiligassiissutit assigissaarneqarnerat qulakkeerneqaqqullugu.

Nunani tamalaani timmisartuutileqatigiiffiit ETOPS-imik ammaanermut akitsuutinik akileerusussuseqarnissaannut aqutsisut ukiut siuliinisut nalorninertik pissutigalugu, ETOPS-imik ammaanerit pillugit Globalogip akitsuutinik akileeeqqusissutaanit pissat, mianersortumik naatsorsorneqarsimapput. Akiutsutinilli suli akiliuteqarsimannngitsut akiliinissaminnilluunniit nalunaaruteqarsimannngitsut pillugit akiligassaat 100 %-imik annaasaqataassussatut inissinneqassasut aallaavigineqarput.

Tassannga naatsorsuuserinermik suliaq isumaqatigaarput aamma annaasaqaatitut illuartitsinermik naliliinerup tunuliaqtai eqqarsarluarnermik tunngaveqartutut isigaavut, annaasanik matussusiil-luarsinnaasutut.

1.4.3 Avatangiisutut pisussaaffiit nunaminertat pissusitoqaannut uterteqqinnerannut tunngasut

Sumiiffinni assigiinngitsuni Mittarfeqarfiiit sulianik ingerlatsippu tamaani illuutit sanaartukkallu siunissami matuneqavissinnaapput Namminersorlutik Oqartussanit taamannak aalajangiiffigineqarsimappata. Kalaallit Nunaanni nunaminertanik atuisinnaanermut inatsit naapertorlugu, nunaminertanik atuisut qimatsinermanni sumiiffik qimatartik salissimassavaat nunaminertarlu pissusitoqaannut uterteqqinnejassalluni. Mittarfeqarfiiit angusat aallaavigalugit ingerlatsivittut Namminersorlutik Oqartussat ataanni inissimammat, aqutsisut naliliinerat naapertorlugu piginnittussaatitaasut tassaapput Namminersorlutik Oqartussat, taamaattumillu tassunga pisussaaffik Mittarfeqarfimmigani.

Tamanna tunuliaqutaralugu Mittarfeqarfiiit ukiumut naatsorsuutaani pisussaaffiit naatsorsorneqanngillat imaluunniit ilisimatissutigineqanngillat. Suliffeqarfiiup sanaartukkatigut pigisaasa nalingannik naliliinermi pingaaruteqarpoq maluginiassallugu, tassunga soorunami ilanngullugit mittarfiit nalingannik il.il. inissiineq.

1.4.4 Sanaartukkatut pigisat nalingannik inissiineq

Mittarfeqarfiiit ulluinnarni sulinermi akiligassanik tunngaveqarluni naatsorsuuserinermi periuseqarpoq, kisianni ukiumoortumik naatsorsuutit saqqummiunneqartarput aningaasartuutinik tunngaveqarluni naatsorsuuserinermik periuseqarluni. Periutsit taakkua assigiinngissutaat pingarneq sanaartukkatigut aningaasaliissutinik passussinermut tunngassuteqarpoq, akiligassat aallaavigalugit naatsorsuuserinermi piffissaq pissarsiffiusoq akiligassatut nalunaarsorneqartarluni, aningaasartuutilli aallaavigalugit naatsorsuuserinermi sanaartukkatigut aningaasaliissutit naatsorsuutinik aallartitsisarlutik, pigisallu ataasiakkaat aserfallakkiartornerat ilutigalugu nalikilliliivigineqariartuldersarput.

Mittarfeqarfiiit ingerlatsinermini akigititanut politikki atukkani naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisani ernialersinnaanngilai aamma nalikillisinnaanngilai. Tamanna isumaqarpiarpoq pisigat nalingi - ingerlatsivimmit immikkoortikkaanni – qaffasippallaamik naleqartinneqartut.

Taamaattoq Mittarfeqarfiiit Namminersorlutik Oqartussat inatsisaata ilaanniinera pissutigalugu, Mittarfeqarfiiup pigisaasa ilai akileraarutinit akilersugaapput – soorlu nutaatut aamma aningaasaliiffigineqaqqittut aningaasaleeriaaseq taanna malillugu pissarsiarineqartartut.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat pillugu nalunaarut naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisanik nalikilliliinerit ingerlanneqassapput, nalikilliliineq qaangiutilertortuunngippat.

Ulloq naatsorsuuseriffik nalikilliliinissamik pisariaqartitsineq taanna, aqutsisunit naliliiffigineqar-simanngilaq, ilanngullugu nunap naqqanik allanngortoqarneranut tunngasuni (nunami qeriuannartumi allannguutit) aamma/imaluunniit timmisartoqarfiiit allanngornerisa kingunerinik.

Taamaattumik uagut aalajangerpugut, ukiumut naatsorsuutini kukkunersiusutut makkuninnga oqaase-qaaqeassalluta:

"Sanaartukkatigut pigisanik naliliinermi aamma taakkuninnga nalikilliliinerit ingerlanneqarput una siunertaralugu, ingerlatsiviup nukissanik atuineranik ersersitsiniaanermut takussutissatut, sanaartukkatigut pigisat ernialerneqarsinnaanerannut aamma nalikilliliiffigineqarsinnaanerannut periarfissat eqqarsaatiginagit, Aningaasanut inatsit aqqutigalugu aningaasaliissutissat pissarsiarineqartarnerat pissutigalugu.

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitatut ingerlasut pillugit nalunaarut naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisat nalikillilerneqartassapput pigisap nalinga aallaavigalugu, sanaartukkatigut pigisaq akimigut nalikillippat - aamma nalikilliliineq qaangiutilertortuunngippat.

Ulloq 31.12.2018, aqutsisut naatsorsuutini nalillit inissitsiterneqarsimasut nalikillisariaqarnerannik pisariaqartitsinermut tunngavissanik uppernarsaatissaqarsimannigillat, nunap allanngornerata kinguneranik mittarfiiit akornuserneqarsimanerinut tunngassuteqartuni - imaluunnuit Kalaallit Nunaanni mittarfeqarfinnik allanngortiterinissamik pilersaarusiortoqarnerata kingunerinik.

Taamaattumik sanaartukkatigut pigisat, soorlu Kangerlussuarmi mittarfiiit, inissiivissat il.il. katillugit 290 mio.kr.-inik nalilerneqarnerat uagut nangaassuteqarpugut."

2. Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit

Immikkoortup imarai naatsorsuutini inissitsitikkanik ataasiakkaanik nakkutilliinitsinnit paasisavut. Naatsorsuutini inissitsikkat taaku immikkoortumi matumani ilaangngitsut kukkunersiusutut oqaaseqaasiornissamut tunngavissiisimannigillat.

2.1 Angusat nalunaarsornerat

2.1.1 Kaaviiartitat aamma nioqqutissanik atuineq

Angallannermit isertitat ilimanarnerulersinneqarput Air Greenland A/S-imit naatsorsukkat tiguneqartunut tunngasumik.

Kaaviiartitat nioqqutissanillu atuinerup eqqortumik piffissalersorneqarnerat misissugassanik tigusisarluni nakkutilliivigineqarput. Kaaviiartitat isumaqatigiissutinik tunngavillit isumaqatigiissummi tunngavik naapertorlugu ingerlanneqarnerat misiliutinik tigusisarluni nakkutilliivigineqarput.

Ilannngullugu ukiunut siusinnerusunut sanilliussilluni ineriertorermik missingersuutillu misissoq-qissaarnerannik ingerlatsinermik suliat pissarsiariniarsimavagut, taassuma iluani matussusiisinn-aassutsimik misiliut.

Hotelinit isertitat kukkunersiuunitsinni maluginiarpagut, kaaviiartitat, nioqquissat atukkat aamma Narsarsuarmi Kangerlussuarmilu ineeqqat atorneqartut pillugit nakkutilliinernik amerlasuunik ingerlatsisoqartartoq, taakkiali uppermarsaaserneqarneq ajorput, tamanna uagut naammaginngilarput. Siunissami nakkutilliinerit uppermarsaaserneqartarnissaat innersuussutigaarput.

Ilannngullugu innersuussutigiumavarput, hotelimi allaffissorermik aaqqissuussinermi atorneqartup Picassop aamma finansip akornanni qaammatikkutaartumik naleqqatigiissaarioqartassasoq.

Kaaviiartitanik aamma nioqquissat atukkat ikummatissamik tunisinermut tunngasut kukkuner-siorneqarnerat ukiut siuliinisut matussusiisinnassaasiannik paasiniaanikkut ingerlanneqarpoq. Ikummatissanut kaaviaartitat taakkununnga uppermarsaatit atorlugit nakkutilliiffigineqarpoq.

Taassuma saniatigut kukkunersiuineq oqaaseqaasiornissamut tunngavissiinngilaq.

2.1.2 Sulisoqarnermut aningaasartuutit

Ukiup ingerlanerani akissarsisitsisarnermi suleriaatsit misissuiffigisarsimavagut soorlutaaq ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermut atatillugu, naatsorsuuserinermit, akissarsialerinermeri suleriaatsinik Akileraartarnermullu Qullersaqarfimmuit nalunaarusiaasartut akornanni oqimaatigiissitserit pillugit paassisutissanik aallersimavugut, aamma akissarsiat allagartaat, atorfait pillugit isumaatigiissutit aamma akissarsiassat pillugit isumaatigiissutit aallaavigalugit akissarsiat tunniunneqartut misissuiffigisimagivut.

Aningaasaqarnermut aqutsissut, akissarsialerineq aamma nalunaaruteqartarnermut aqutsissut Sulinal akornanni ingerlaavartumik qaammammut ingerlatsiviup naleqqatigiissitsineranut ikuuussimavugut. Taamatuttaaq 2018-imi ukiup naaneranut atatillugu aqutsisut naatsorsuuserinermeri naleqqatigiissitsineranni ikuuppugut. Suliami tassani nikingassutit 6 t.kr.-inik annertussusilik paasivarput, akissarsiatut akiitsut naatsorsuuserinermerik ingerlatsiffiusimasut aamma akissarsialerinermeri akiitsutut nalunaarsorneqarsimasut akornanniittut aamma kingorna Sulinalimut akilerneqarsimasut. Nikingassut pingaruteqannitsutut isigaarput.

Misissuunitsinni paasivarput Mittarfeqarfinni sulisut amerlajaat nammineq isumaatigiissuteqarfigalugit atorfeqartinneqartut, tamanna namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani isumaatigiissut naapertorlugu inerteqqutaavoq.

Aqutsisunit suliaq aallartinneqarpoq, sulisut nammineq isumaqatigiissutaannit sulinermik isumaqatigiissummut nuussinissamut tunngasoq, taamaaliornikkut Mittarfeqarfuit namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani atorfecarnermut piumasaqaatinik naammassinnissinnaaqqullugit.

Suliaq taanna 2018-imi nanginneqassaaq, kisianni suli naammassineqavinnilaq.

Sulisoqarnermut aningaasartuutit qulaani taaneqartut kukkunersiorneqarnerat aamma nakkutiliinernik piareersakkanik ingerlatsiuarnissaq amigaataasoq eqqaassanngikkaanni, soorlu immikkoortumi 1.4.1 allaaserigipput, immikkoortoq oqaaseqaammik saqqummiussinissamut pissutissiinngilaq.

2.1.3 Angusat nalunaarsorneranni nalunaarsorneqartut allat

Aningaasartuutit nakkutiliiffigineqarput akiligassat allattorsimaffiinik suliaqarnermi periutsit nakkutiliiffagalugit misilerarneqarpoq.

Angusat nalunaarsorneqarneranni inissitsikkanik misissuinermik ingerlatsivugut taamatullu ukiut siuliini nalunaarsukkanut missingersuummullu assersuussinermik ingerlatsilluta.

Tassunga oqaaseqaammik saqqummiussinissaq pissutissiinngilaq.

2.2 Oqimaaqatigiissitsineq

2.2.1 Sanaartukkat tigussaanngitsut

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq § 10 naapertorlugu, namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat sanaartukkat tigussaanngitsut soorlu softwarenut il.il. aningaasaliinerit aningaasaliissutitut atuutsissinnaanngilaat.

Taamaattoq ASA-mit akuersissut aallaavigalugu namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani ileqqunngoriartorpoq pigisat taamaattut naatsorsuutinut ilanngunneqartalernerat.

2.2.2 Sanaartornermi atortuutit pigisat

Namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaannut natsorsuuserisarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu, sanaartornermi pigisat nalillit nalilerneranni, tunngavissat allassimasut naapertoqqissaarlugit ingerlat-siviup naatsorsuutaasa oqimaaqqatigiissinnejnarneranni taakkua ilanngunneqassapput.

Erseqqissaatigineqassaaq Mittarfeqarfuiup sanaartornermi pigisat nalillit ulluinnarni naatsorsuuserineremi ingerlaavartumik ilanngunneqanngimmata – taamaattumillu ukiumut naatsorsuutinik saqqummiusinermut atatillugu ingerlatsinermi, oqimaaqqatigiissitsinermi aamma nammineq pigisani nalunaarsugassartaat kingullingortut kisiisa ilanngunneqartarlutik.

Deloitte, suliffeqarfiup sanaartornermi pigisai nalillit nalunaarsuganngorlugit allattugaataalernerannut ikuussimavoq.

Naatsorsuutigineqarpoq suliassaq taanna Mittarfeqarfiiit 2019-imi tigussagaat.

Peqataaneq

Mittarfiit aamma uninngasarfiit saniatigut, pigisat nalunaarsukkatut katersaniittut ataasiakkaat suussuersiuminaapput – paarlattuanik pigisatut nalunaarsukkat aallaavigalugit pigisat piusut ataasiakkaat suussusersiuminarpuit.

Innersuussutigissavarput ingerlatseqatigiiffimmit pigisat ataasiakkaat suli piginerannik sumiinnerannillu immikkut ittumik nakkutiliissasut – tassunga ilanngullugu nakkutiliffigalugu pigisat allattorsimaffiata kiisalu pigisat tigussaasut akornanni taakkorpiaat imminnut assingunerat – taamaaliornikkut qulakkeerneqarsinnaaqquullugu paassisutissat pigisat pillugit allattorsimaffimmi nutaami eqortuunerat.

Pissarsiat- aamma pigiunnaakkat

Kukkunersiuinermut atatillugu pigisat pissarsiat piginnaakkaallu akornanni upernarsaatissat misissorpavut, naliliivugut ingerlatsiviup ingerlatsinermut siunertaqtumik nutaanik pissarsisarnera atuutsitsilernera/nalikilliliinera naatsorsuuserineq pillugu nalunaarummi maleruaqqusat naapertorlugit ingerlanneqartoq.

Uppernarsaanermik pitsaanerusumik eqqarsaatersortoqartariaqarpoq, pigisat aserfallatsaalineqarnerat pineqarnersoq – taakkua ingerlatsinermi naatsorsuusiorneqassagamik – imaluunniit pitsangorsaanerit pineqarnersut, taakkununnga atuutsinneqalissagamik.

Ukiut 15 mio.kr.-it tikillugit nutaamik aningaasaliinerit aamma aningaasaleeqqinnerit aningaasaler-sorneqarsinnaapput ingerlatsiviup ingerlatsinermi kaavliaartitai (akigititanik akiliisitsineq) aqqu-tigalugit, taakkuali aallaavittut qaangerlugit aningaasaliinerit naalakkersuisut aningaasanik inatsi-sissaanni sanaartornermut atugassiissutigineqartartut atorlugit pissariarineqartarput.

Ukiumi 19,2 mio.kr.-it nalingannut nutaanik pissarsisoqarsimavoq, taakkua 2018-imi naatsorsuutini sanaartornermi aningaasaliissutinut ilanngunneqarput.

Sanaartornermi aningaasaliissutit

2018-imi sanaartornermi aningaasaliissutit katillugit 4.846 t.kr.-iupput, taakkua Aningaasanut Inatsit aqqu-tigalugu aningaasaliissutigineqartut.

Aningaasanut Inatsit aqqutigalugu sanaartornermut aningaasaliissutit atorlugit akiligassanut akiliutit uppernarsaataat misissugassanik tigusisarluta nakkutilliffigisarpavut.

2018-imi sanaartornermut naatsorsuutinik saqqummiussisoqanngilaq.

Nalimik aalajangiineq

Erseqqissaatigineqassaaq Mittarfeqarfiiit ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussineranut atatillugu, naatsorsuuserinermik periutsimik allaaserisaq naapertorlugu mittarfiit ataasiakkaat naqqi nalikilliliiffigineqarneq ajormata.

Innersuussutigissavarputtaaq allaaserisaq 1.4.4 takoqqullugu.

Aserfallatsaaliinermi kinguaattoorneq

Ingerlatsivimmit aserfallatsaaliinermi kinguaattoorutit 1.066,8 mio.kr.-it missaannittut naatsorneqarput. Ileqqorissaarneq naapertorlugu erseqqissaatigineqassaaq, aserfallatsaaliinermik kinguaattoorummik naatsorsuineq tunngaviatigut ukiuni ataasiakkaani nalikilliliinerit aamma aningaasaleeqqinnerit assi- giinngissutaannik aallaaveqarmata. Taamaattumik kinguaattoorutitut taggissaq taamaaqqissaar- tuunngilaq soorlu ingerlatsiviup sanaartornermi atortuutinik pigisaanut akit ineriantornerat naatsor- suunneqarsimannngillat.

Naatsorsuutit pillugit maleruaqqusaq nutaaq

Ulloq 1. januar 2018, namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiautanut namminersortitanut naatsorsuutit pillugit maleruaqqusaq nutaaq atuutilerpoq.

Mittarfeqarfimmit aatsaat maleruaqqusaq nutaaq ulloq 01.01.2019 atorneqalerpoq.

Naatsorsuutit pillugit maleruaqqusap nutaap kinguneranik Mittarfeqarfiiit siunissami ukiumut naatsor- suutinik periutsit suliffeqarfinnut namminersortunut atuuttut atorlugit saqqummiussisinnaalissaq, maleruaqqusat namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiautanut namminersortitanut atuutinngitsut minillugit.

Pigisat sanaartukkat ullumikkutut pisiarineranni akiat ilanngunneqassaaq piffissap ingerlanerani nalikil- liartuaarerat ilanngaatigalugit – taamaattoq nalip qaffasinnerpaap assigissavaa ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit pigisat nalingat piviusunngortinnejarsinnaasoq (ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit piffis- sami aalajangersimasumi nalimik aalajangersimasumik inissiineq).

Allatut oqaatigalugu, ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit isertitassat nalikilliliinernut matussusiisinaanngippata, taava pigisat nalingat nalikillilerneqassapput, taamaaliornikkut nalikilliliinerit inger- laavartut sinneruttut ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit isertitassat iluanissinnaaqquillugit.

Manna takillugu Mittarfeqarfuit nalikilliliisernerat suliffeqarfuiup isertitaasa iluanni matussuserne-qarsinnaasanngillat, taamaattumik naatsorsuuserineremi periutsip nutaap nassatarisaanik qularnangitsumik nalikilliliinernik pisariaqtitsinermik nassataqassaaq.

Suliffeqarfuiup qulaani allannguutit taagorneqartut aqutsisut nalunaarutaanni ilanngussimavaat.

2.2.3 Nioqququtissat toqqorsivimmiiittut

Ulloq 31.12.2018 nioqququtissat toqqorsivimmiiittut ingerlatsivimmi sulisunit namminneq kisinneqarput. Kingorna nioqququtissanik toqqorsiveqarfik Kangerluassuarmi tikillugu, uppernarsaatit tigusiffigisarlugit misissuivugut.

Nioqququtissaat toqqorsivinniittut nalilerneqarnerisa uppernarsaataat tigusiffigisarlugit kukkunersi-orpavut, taakkununnga ilanngullugit pisoqalisoortut.

Pisoqalisoornernut taasarialimmik nuussisoqarsimavoq nioqququtissap normuanut immikkut erseq-qissaatitaqarluni. Nioqququtissat assigiinngitsukkuutaartut atorneqarunnaarsimasut naleqanngitsutut ilanngunneqarsimapput. Naliliivugut nioqququtissat pisoqalisoortut assigisaallu nalingisa matussutissaannik naammattumik immikkoortitsisoqarsimasoq.

Taamatuttaaq pissarsiarisat- aamma tunisat misissuiffigineqarnerat ingerlatsivimmit suliarineqartoq nakkutilliiffigaarput (nakkutilliinermik ingerlatsineq).

2.2.4 Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat

Nioqququtissanik kiffartuussinernillu tunisanit pissat ulloq 31.12.2018 100 mio.kr.-it missaanniippput. Akiitsullit akiliinngitsuugaannut katillugit 15.764 t.kr.-it illuartinneqarsimapput (2017-im 11.570 t.kr.-it).

Nalikillineqartut pingarnerit tassaapput ETOPS-init pissanit annaasat naaperiarniarlugit nalikilliliinerit.

ETOPS-imik kiffartuussinerit pillugit IATA-p akornanni isumaqatigiinnginnej suli piuvoq, ajornartorsiulli ukiut ingerlanerini annikinnerulerpoq. Taamattoq suli pissat pillugit illuartitsineq ilungersortumik isigineqarpoq, sullitap akornanni akiligassaq isumaqatigiinngissutigineqarami.

Ingerlatsiviup akileeqqusissutinik ingerlatseriaasia 2018-im 11 naapertuutinngitsumik atuppoq, taamaattumik avataanit pissat akilerneqarsimannngitsut malunnaatilimmik qaffariarput (55 mio.kr.-it miss.). Pissat ullunit 90-init pisoqaanerusut amerleriarput aamma taakkununnga akileeqqusissutinik nassiussuineq 2019imi aatsaat aallarteqqinnejarpoq.

Air Greenland A/S-imit pissat tigusat uppernarsarneqarnerannut naleqqatigiissitsinermik ingerlat-siffigineqarput.

Annaasaqarsinnaanermut matusisinnaajumalluni aqutsisut annaasanut illuartitsinerat isumaqatigaarput.

2.2.5 Tigoriaannaat

Paasivarput, aningaaserivimmi atuisutut pisinnaatitsissutit siornali iluarsineqartussaagaluit kukkunersiinnerup aallartinnerani suli aaqqinneqarsimanngitsut.

Tamanna arlerinaammik imaqarpoq, aningaaserivimmi pisinnaatitsissutit pisariaqannngitsut ammaannarnerat. Pisinnaatitsissutit kingorna matuneqarput.

Taamaattumik innersuussutigineqarpoq, periutsinik aalajangersimasunik eqqussisoqaqqullugu, sulisunut atorfearunnaasimasunut pisinnaatitsissutit nungusarneqarnerannut aamma pisinnaatitsissutilittut akuersissuteqartunut uppernasaatip nutarsarneqarneranut qulakkeerinnissutit.

2018-ip aallartinnerani akiligassanik suliaqartarneq unammillernartorsiorpoq. Tamanna aamma isumaqarpoq ingerlatsivik aningaasanik tigoriaannarnik annertuumik ilungersuuteqartoq.

3. Inatsisit atuutsinnejcarnerannik aamma ingerlatsinermik kukkuner-siinnerit

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerannut nalunaarummik nutaamik Mittarfeqarfiiit aatsaat 2019 aallarnerfigalugu atuilissaaq.

Taassuma nassataanik inatsisit atuutsinnejcarnerannik kukkunersiuneq soorlutaaq ingerlatsinermik kukkunersiinermik siunissami ingerlatsisoqartalissaq.

2018-imi ukiumut naatsorsuutit kukkunersorneqarnerannut atatillugu, iliuutsinik amerlanngikkalanuk ingerlatsivugut siunissami inatsisit atuutsinnejcarnerannik kukkunersiinnerup ilaattut ingerlanneqartartussanik.

Siornatigut paasinikuuarput, Mittarfeqarfinni sulisut arlaqaqisut inuttut ataasiakkaatut isumaqatigiissutit tunngavigalugit atorfekartut, namminersorlutik oqartussat suliffeqarfutaani sulisunut inerteqqutaagluartoq.

Sulisut inuttut ataasiakkaatut isumaqatigiissutit tunngavigalugit atorfekartut isumaqatigiissutit aallaavigalugit atorfilittut inissinneqarnissaannut suliaq aqutsisunit aallartinneqarpoq, taamaaliornikkut

Mittarfeqarfut namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutanut atorfeqartitsinermut piumasaqaatinik naammassinnissinnaaqquullugit.

Suliaq taanna 2018-imi ingerlateqqinneqarpoq sulili naammassineqarani.

2018-imi kukkunersiuinermut atatillugu paasivarput, sulisunut suliani tamatigut uppermarsaat pisariaqartoq pigineqartanngitsoq, taakkununnga ilanngullugit ilinniarsimanermut uppermarsaatit (CV), ukiut suliffigisimasat tunngavigalugit naatsorsuinerit taamatullu atorfininnermi isumaqatigiissutit sulisitsisumit sulisumiillu atsiorneqarsimasut.

4. Paasissutissat allat

4.1 Aqutsisut naatsorsuutinut nalunaarutaat kiisalu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut

Suliassaqarfinnut kukkunersioruminaatsunut kukkunersiuinermi ukioq naatsorsuuseriffiusoq 2018 pillugu, qullersaqarfik uagutsinnut naatsorsuutit pillugit uppermarsaammik saqqummiussipput.

2018-imi kukkunernik iluarsineqanngitsunik paasisaqartoqanngilaq.

4.2 Naatsorsuuserinermik inatsimmik malinninneq

Nakkutilliivigaarput ingerlatsivimmit suliassaqarfinni pingaarutillinni tamaginni naatsorsuuerinermik inatsit malinneqartoq.

4.3 Siunnersuinermik ikuunnermillu suliat

1. juni 2018 kukkunersiusut oqaaseqaataannik tunniussinitta kingorna ingerlatsivik sinnerlugu makkunangna suliaqarpugut:

- Sanaartukkat allattorsimaffianik malinnaatitsinermik ulloq 31.12.2018.
- Agguataarinerit pillugit naatsorsutit kukkunersiornerinik misissueqqinnej
- Akissarsiat naligiissinneqarnerat
- Pisortanik naatsorsuusiornermullu ikuunnerit allat

5. Kukkunersiuinermik ingerlanneqartumik naliliineq

5.1 Kukkunersiuinermik ingerlanneqartumik naliliineq

Ukiut naatsorsuutit kukkunersiuisutut nangaassuteqarluta uppernarsarpavut Kangerlussuarmi mittarfiup il.il. nalilerneqarnerannut tunngassuteqartumik, taamaattoq paasissutissanik ilanngussanik ilalernagit.

Ukiup naammassinerani kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni oqaaseqaatit erseqqissakkat ingerlatsivimmi pisortanut ingerlaavartumik nalunaarutigineqartarsimapput.

6. Kukkunersiuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat

Ulloq 5. maj 2017 oqaaseqaatitsinni kukkunersiuinerup siunertaa, annertussusia aamma ingerlanneqarnera, kukkunersiuisut nalunaaruteqartarnerat kiisalu aqtsisut aamma kukkunersiuisut akornanni akisussaaffiup agguataarsimanera allaaserineqarput. Taanna innersuussutigaarput.

7. Uppernarsaaneq

Inatsisit naapertorlugit nalunaarutigissavarput, inatsit malillugu kinaassusersiortuunnginnissamut piumasqaat naammassineqarsimammat kiisalu kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni paasissutissat qinnutigisavut tamaasa pissarsiarisarsimagatsigik.

Nuuk, ulloq 6. maj 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe
kukkunersiuisoq naalagaaffimmit akuerisaasoq

Atuutilersut

Ruth Lindhardt
Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq
Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Niels Grosen
Pisortaagallartoq